

VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ č.

VYSOKÉ N. JIZ.

PROGRAM:

DNES - 17.10.1985 - ČTVRTEK

- 8.00 - seminář o včerejším představení v malém sále Krakonoše
- 10.00 - kurs praktické dramaturgie v kužárně Krakonoše
- 13.30 - rozloučení s DS Ořechov u Brna v malém sále Krakonoše
- 14.30 - vítání DS Josefův Důl na MěstNV
- 14.30 - Větrovanka před Krakonošem
- 15.00 - vítání DS Josefův Důl před Krakonošem
- 16.00 - O. Ioseliani:
ŽERT VINÁŘE AGADA
19.30 /DS Kozlovice/
- 22.30 - setkání souboru s patrony ve společenském sále požární zbrojnice

ZÍTRA - 18.10.1985 - PÁTEK

- 8.00 - seminář o dnešním představení v malém sále Krakonoše
- 13.30 - rozloučení s DS Kozlovice v malém sále Krakonoše
- 16.00 - M. Stoniš: JEZULÁTKO
a /DS Josefův Důl/
19.30
- 22.00 - setkání souboru s patrony ve společenském sále požární zbrojnice
Bl.č.274/85

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA VESNICKÝCH A ZEMĚDĚLSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

...České ponětí divadelní "modernosti" je následkem mnohých špatných prací nebo nepodařených hledání tak zmatené a tak zvrácené, že divák nebo divadelní amatér neřekne o ničem "to je moderní" - leč tehdy, když se cítí tímto uměním - obrazně - udeřen jako klackem do hlavy, když pociťuje takovou směs závratí, nudy a odporu, že je mu "velmi" zřejmo, že nemůže jít o "obyčejné" umění. "Moderní" drama je mu jen to, jehož textu naprosto

NĚKOLIK SLOV O MODERNOSTI

nerozumí nebo jímž není strhován, "moderní" herec je mu jen ten, který se ztrácí v takové arabesce podivných pohybů, že všechny lidské pohyby jakoby se z nich vylučovaly, moderní scéna je jen ta, kde co nejvíc nastavěno zbytečných věcí, aby co nejvydatněji bránily hereckému pohybu atd.

"Modernost" není tato rána klackem do hlavy, která ohlušuje a oslepuje - modernost mluví k jemnějším ústrojům divácké vnímavosti: modernost není zmatek a nuda diváka bez předsudků, modernost je věc /pokračování na str.2/

ZE ZÁKULISÍ PŘEHLIČKY

Zastavení šesté. -- s těmi, kteří se starají o vaše žaludky...

Marie Hejralová, která vládne všem hrncům v hoření kuchyně. A jak vypadá například jídelníček na dnešní večer? Kyselo, dršťková polévka, ledvinky na cibulce s chlebem a pro hrající soubor guláš.

"V podstatě jsme začínali vařit jen pro náš kolektiv v sále, postupně sem začali chodit lidé, a tak jsme se dali do vaření i pro ně..."

Jsme tady od sedmi hodin ráno do jedné hodiny večer. Většinou se udělá okolo 60-70 obědů a 50 večeří denně.

Chod v restauraci v Krakonoši zajišťuje řada lidí. Jistě není třeba připomínat Evičku Nesvadbovou nebo vedoucího "Pecáka" /Jarka Vodseďálek/. Eva vede ekonomickou stránku provozu.

Práce je sice moc, spánku málo. Ale je to krásný pocit, protože když se to dělá s takovým vzta-
hem, zůstane přehlídka takovou, jaká je. Při náročnějších problémech nám pomáhají členové Vobskočáku, ihned a bezplatně." V sobotu si jistě každý rád koupí "sejkor", které budou péct právě tyto ženy a další.

"Napečeme asi 1200-1500 "sejkor" za noc, spotřebuje se metrák brambor... pomáhají většinou ženy techniků."

Tak tedy, v sobotu dobrou chuť a co nejvíce snědených "sejkor!"

/pokračování ze str.1/

mnohem jednodušší: schopnost hercova nebo spisovatelova uchvátit "moderního" člověka, takového člověka, jak jej vytváří moderní život. Modernost nemá zapotřebí dalekosáhlých složitých výkladů, má jen zapotřebí dalekosáhlé a složité práce umělce a jasného ducha diváka bez všech předsudků. Neboť modernost je věc tak prostá, jako všechny největší vynálezy lidské: modernost toť dokonalost práce a díla.

Jindřich Honz. l

/Divadelní list č.7, 1929-30/

Otia IOSELIANI

Gruzínský autor narozený v roce 1930.

Až do začátku druhé světové války žil na vesnici. Jako talentovaný mladík byl vyslán do Moskvy, kde absolvoval dvouleté literární kursy při Svazu sovětských spisovatelů. Publikovat začal v roce 1954 a několik prvních let se věnoval povídkám - čerpal ze života na vesnici, ze života mladých lidí. Posléze odjel na praxi do výroby, kde našel inspiraci pro soubor lyrických reportáží Děvčata z automobilky. Počátkem šedesátých let začal psát i romány, např. Vojákův návrat z fronty, Hvězdný déšť. Rovněž je autorem scénářů, např. Vlak přijíždí, Bílé děvčátko, Člověk se rodí jen jednou, Kdy přichází láska...

U nás je znám svými divadelními hrami Šest žen a jeden muž a Žert vinaře Agaba, který uvidíme v podání divadelního souboru z Kozlovic.

Bl.č.276/85

Marií Pattermanovou,
edoucí DS OB Kozlovice

Váš soubor je letos ve Vyso-
kém nováčkem. Co předcházelo té-
to události?

"Velké překvapení na krajské
přehlídce, odkud jsme sem postou-
pili. Považujeme to za velkou od-
měnu. Obzvláště dnes, kdy jsme za-
žili milé a srdečné přijetí před
Krakonošem i na národním výboru.
Vzali jsme s sebou do Vysokého i
rodinné příslušníky, neboť nám u-
možňují hrát divadlo."

Jaký charakter má vaše soubor-
ná činnost?

"Kozlovice jsou malá obec s
dvěma tisíci devíti sty obyvatel.
Náš soubor má dvanáct hrajících
členů. Scházíme se za poměrně ob-
tížných podmínek /dojíždění za
prací, směnnost/ a na jevišti OB
se střídáme s folklorním kroužkem
"Vojvoda" a s ženským pěveckým
sborem. Prostředky na divadelní
činnost získáváme většinou pořá-
dáním tanečních zábav. V loňském
roce jsme ztratili obětavého umě-
leckého poradce a režiséra našich
inscenací, Karla Dittlera, který
s námi nastudoval Žert vinaře
Agaba. Jeho úlohu převzal nyní
Milan Koutný, člen Státního di-
vadla v Ostravě. Jezdil k nám
již dříve a znal naše nadšení
pro divadlo."

A nyní opět jedna tradiční o-
tázka - jaké plány máte do budou-
na?

"Samozřejmě, že chceme hrát di-
vadlo i přes všechny těžkosti,
které nás třeba ještě potkají.
Hru jsme si zatím nevybrali."

Bl.č.278/85

Krakonošovo divadlo včera přivítalo zástup-
ce Jihomoravského kraje - Tylovo divadlo
z Ořechova u Brna. A Krakonoš se smál -
nejen přes den, ale i večer, kdy spolu
s námi zhlédl Komedii o chytrosti sepsa-
nou Ivanem Tallerem na motivy starofran-
couzských textů, Žánr frašky byl přesně
režisérem i souborem pochopen a insceno-
ván v duchu lidového divadla, které vy-
chází z tradic a je obohaceno o současné
vidění světa. Hodně se včera na semináři
mluvilo o textu jako východisku k vytvo-
ření nové divadelní situace a vzniku nové
umělecké kvality. Včerejší inscenace tuto
kvalitu, dle našeho názoru vytvořila.
Šlo nejen o to sdělit příběh, ale na zákla-

R E C E N Z E

dě příběhu téma /vskutku ryzí člověčí
moudrost ve smíření, ve vzdání se malicher-
ného trestu/. Vedle tohoto základního téma-
tu se však souboru podařilo sdělit jasný
divadelní názor, který vycházel z osobního
sdělení každého jednotlivce a ústil v preg-
nantní kolektivní výpověď. Celkovému vy-
znění inscenace napomáhala akční řešení
scénografie, vynalézavá hudební složka.
Určité rezervy vidíme v důslednějším
pointování základních situací, které nejsou
dostatečně akcentovány vzhledem k situacím
ostatním. Režisér inscenace odhadl přesně
síly souboru; herci v dobrém slova smyslu
i žánru inscenace. Z vyrovnaného hereckého
kolektivu nás přece jen nejvíce upoutala
R.Hadačová jako Uršula. Na závěr nutno
konstatovat, že soubor z Ořechova se
zasloužil o to, aby v Krakonošově divadle
včera zavládla příjemná atmosféra nejen
na jevišti, ale i v hledišti.

A ještě poznámka: ani jednou se nestalo,
že by z jeviště byla cítit lascivnost ne-
bo podbízivost a přesto se obecenstvo oči-
vidně bavilo.

M.Schejbal

kračoval včera podrobným srovnáním původního textu Našich furiantů s úpravou Miroslava Macháčka, úspěšně uváděnou na scéně Národního divadla v Praze. Srovnání poukázalo na jednu z možností jak pracovat s klasikou v současném divadle. Zároveň však upozornilo na nebezpečná úskalí mechanického převzetí tak závažných dramaturgických počinů/vznikajících ve specifických podmínkách a v konkrétně daných okolnostech/jinou tvůrčí skupinou – amatérské soubory nevyjímaje. V návaznosti na všechny inscenační složky byla hodnocena úloha písmí, jimiž byla předloha obohacena. Také byla vznesena úvaha, že soubor, který se rozhodne pro Stroupežnického, by se měl dát na cestu vlastního hledání poučen Macháčkem o bezesporu vynikající úpravou. Zájem účastníků kursu o uvedenou problematiku potvrzovala řada příkladů uváděných z vlastních bohatých zkušeností ochotníků, ať už nasbíraných v roli diváka, či tvůrce divadelního představení. V závěru dopoledne byla kolektivně tvořena základní informace o hře Oldřicha Daňky Chirurgie města "N".

-d-

SEMINÁŘ v Třebí v tom, tak jak je zahráli divadelníci z Bystrého u Poličky, probíhal včera v letos už takřka tradiční přátelské a tvůrčí atmosféře, protože poctivý a přitom nikoli suchopárny přístup odborné komise k základním problémům inscenace korespondoval se vstřícnou snahou souboru dobírat se toho, kde je "zakopaný pes" a odnést si maximum podnětů pro další práci na této inscenaci i inscenacích dalších. Dozvěděli jsme se například, že herecké jednání v tomto žánru, který nastudovali, sice nepřipouští realitu, ale musí z reality vycházet. A že nestačí text pouze v situačním jednání vnějškově ilustrovat, ale že je třeba uvést jej v jednotlivých situacích do nových nadstavbových ryze divadelních souvislostí. Pro soubor, který se různým polohám komediálního žánru věnuje dost často /ale nejen pro něj/ bylo včerejší dopoledno jistě přínosem.

-e-

NAŠE ANKETA

1. Jak se vám jeví současný stav a úroveň vesnického divadla ve vašem kraji /nebo vůbec/?
2. Liší se podle vás divadelní činnost na vesnici od činnosti ve městě? V čem?
3. Co je podle vás nejaktuálnějším problémem amatérského divadla?

Oldřich U n ě o v s k ý, režisér DS
Bystré u Poličky

1. Ve Východočeském kraji došlo před lety ke zrušení diferenciaci souborů na městské a vesnické. Soubory byly rozděleny do tří skupin podle kvality souboru, bez ohledu na to, odkud pocházejí. Tím pochopitelně se trochu zamlžilo i přesnější zmapování venkovských souborů. Domnívám se však, že zkvalitňování procesu divadelní tvorby lze postihnout pouze u menšiny souborů v každém okrese.
2. Ať už si to ohoeme přiznat, nebo ne, venkovské soubory daleko více zápasí s materiálními problémy, s rozšiřováním členské základny i s poskytováním metodické pomoci OKS. Na druhé straně ve většině případů se často mohou pochlubit lepší návštěvností. Venkovské soubory, zvláště ty vzdálené od krajských divadel, musí mít neustále na zřeteli i suplující funkci profesionálních divadel.
3. Progresivní režisérské kádry a dobré inspirující texty.

Marie P a t t e r m a n n o v á, DS
Kozlovce

1. Souborů je málo, úroveň dobrá.
2. Liší se podstatně: v provozních podmínkách, sály, ekonomika, pomoc závodů, koncentrace lidí. Přístup venkova je přímější, prostší, hlubší.
3. Aby pomoc byla více skutečná než proklamativní: potíže se zajištěním zkušebních místností, vybavením jevišť, pronájmem paruk a kostýmů. Větší koordinace okresů mezi sebou – zvýšení reprízovosti.

Milan F r i d r i c h, zasloužilý umělec,
šéf činohry Jihočes. div. České
Budějovice

3. Amatérské divadlo prošlo za posledních 40 let v socialistických podmínkách bouřlivým kvalitativním vývojem. Ve svých špičkových souborech a výsledcích už nesplňuje jen onu funkci jak dobře malozit s volným časem a příjemně se seberealizovat na divadelních prknech, ale přináší osobitý vklad občanských postojů jak změnit svět k lepšímu. Tento trend nechť pronikne ke všem jeho oudům.

/pokračování na str.5/

KRONOŠOVA HLÍDKA

stálá rubrika vládců hor/

Včera jsem dostal telegram:
MNOHO ZDARU VSEM UČASTNIKUM PRE-
HLIDKY A HODNE SIL KRAKONOSAKUM
PREJE PSENICKA A SIMICE.

Rád vyřizuji.

Dnes mezi sebou přivítáme mi-
lé hosty z Hronova, abychom si
mohli společně popovídat o těch
našich přehlídkách. Už se těším.

Dnes jsem se rozhodl převzít
mimořádně schopnost inzertní služ-
by: Hledá se kvalitní masér. Zn.:
S.Křivanová má přiskřípnutý nerv!

Eventuelní nabídky okamžitě
hlaste organizačnímu štábu pře-
hlídky nebo přímo postižené.
Předem děkuji.

Rád pro vás zaznamenávám dal-
ší krásný výrok předsedy odborné
komise, zasloužilého umělce Mila-
na Fridricha, který mi utkvěl ze
včerejšího semináře: "Vývoj v a-
matérském divadle je snad větší
než vývoj od starého populára ke
škodovce!" Je to klasik, je!

I další hodnotný zážitek mi při-
pravila odborná komise, respekti-
ve její člen Milan Schejbal, kte-
rý se včera nespokojil s pouhým
slovním projevem, ale přešel ná-
hle k psychofyzickému jednání.
Pokud tuto metodu převezmou i
ostatní členové odborné komise,
začnu uvažovat o účelnějším scé-
nografickém řešení prostoru ma-
lého sálu.

V ý z v a

Vážení přátelé, anketa, s níž
moje rubrika pravidelně sousedí,
se chýlí k závěru. Přesto ještě
každý, kdo by se chtěl k uvede-
ným otázkám vyjádřit, může tak
učinít během dneška či zítřka na
informačním středisku nebo přímo
redaktorkám Větrníku. Předem je-
jich jménem děkuji.

VĚTRNÍK, zpravodaj XVI. NP VZDS.
Vydává OŠ NP VZDS. Zodpovědný re-
daktor Alena Exnarová. Povoleno
OK ONV Semilý pod č.j.70/84.
Cena 1,- Kčs. B1.4.273/85

/pokračování ze str.4/

Jiří H l á v k a, režisér a herec D 3 OKS
Karlova Vary

1. V zásadě bych nechtěl oddělovat práci
městských a vesnických souborů. Jejich mož-
nosti jistě nejsou zcela stejné, ale mají
možnost v obou případech dělat divadlo
dobré. Je velmi potěšující, že díky čin-
nosti OKS, OB a dalších organizací roste
počet dobrých režisérů a tím také počet
dobrých inscenací vesnických souborů. Te-
dy neroste kvantita, ale zcela prokaza-
telně - viz přehlídky - roste kvalita.

2. Jak jsem již podotkl, podmínky se vy-
rovnávají. Jisté je, že není všude tak
dobré technické zázemí, ale soubory ten-
to handicap vyrovnávají - díky prostředí -
větší stmelenosti kolektivu, a odměnou je
i větší zájem diváka. Problém je na mnoha
místech v rozšiřování základny členů sou-
borů, ale mnohde je divadlo jednou z mála
nabídek kulturního využití v obci.

3. Jde světem mnoho hlasů - více dobrých
režisérů, více dobrých textů, větší zájem
zřizovatelů, lepší podmínky. Dobrá, sou-
hlasím. Ale - podle mne - a hlavně :
Větší "posedlost" mladých, zájem o tu
správnou divadelnickou drinu, aby naše
soubory nabíraly síl, rostly a vyvíjely se.

Ing. Miroslav Cacarda, vedoucí Tylova
divadla OB Ořechov
u Brna s kolektivem

1. Je otázka na tělo. Pokud se srovná úro-
veň v posledních deseti letech, jeho úro-
veň se výrazně v Jihomoravském kraji zvý-
šila vlivem jednotného vedení a pomoci
krajského, případně okresních kulturních
středisek. Proti minulosti se sblížil
vzájemný vztah profesionálů a ochotníků,
což se projevuje ve velmi účinné pomoci
amatérským souborům jak na úseku umělec-
kém, tak i materiálním.

2. Dle našich zkušeností je spolupráce
zřizovatele v městských podmínkách lepší,
mám na mysli pomoc při vytváření mate-
riálních podmínek. Proti minulosti se
však dříve tak zřetelný umělecký rozdíl
mezi oběma vyrovnává. Vesnické soubory
mají svoje stále diváky, což však nemusí
být vždy výhodou z hlediska objektivního
hodnocení a tlaku na zvyšování ideové
a umělecké úrovně souborů.

3. V současné době vidíme problémy a po-
tíže amatérského divadla v: pohodlnosti
lidí, kteří raději všeobecně "kulturu"
konzumují, než sami vytvářejí; v nedostat-
ku zapálených "ochotníků"; v ne vždy vytvo-
řených podmínkách pro činnost souboru zří-
zovatelem; v porovnání s ostatní zájmovou
činností /př.sport/podstatně menším uznáním
politických i správních orgánů.

KRAKONOŠOVO BLAHOPŘÁNÍ KRAKONOŠOVO BLAHOPŘÁNÍ KRAKONOŠOVO BLAHOPŘÁNÍ

Po dlouhém a usilovném pátrání jsem zjistil v téměř nedostupných materiálech, že právě dnes je tomu třiapadesát let, co se narodil zasloužilý umělec Milan FRIDRICH, předseda naší přehlídkové odborné komise. Celé odpoledne jsem včera tichou poštou šířil ~~tuto~~ utajovanou skutečnost, kde se dalo.

Večer po představení jsem navštívil řádné - leč slavnostní - zasedání poroty v zářivě vyzdobené kužárně divadla, kam se vzápětí dostavili i členové mého souboru. Předali oslavenci krásný korbél, hezkou kytici a zazpívali písně dotýkající se ~~úže~~ života a půvabné dívky v roli čtrnácti mých sester odvívaly ~~svými~~ polibky kalendářní léta zasloužilého umělce. Po posledním polibku stanul předseda poroty před shromážděnými jako pětatřicetiletý. Následoval přípitek "meruňkovým kompotem" z darovaného korbělu. Tiše jsem se připojil ke gratulantům.

No a co Větrník? Opět se vetřel se svou zvědavostí a položil ~~bráně~~ ~~se~~ Milanu Fridrichovi tři otázky.

1. Co byste si přál v Vaším narozeninám nejvíce?

"Jako porotce si přeji, aby všechna představení byla pěkná, protože se lépe porotují. Soubor z Ořechova mi dal ~~hezký~~ dárek."

2. Co jste si vůbec kdy k narozeninám přál?

"Nejvíce jsem si přál, aby bylo zdravé vnouče. Narodilo se se srdeční vadou a teprve operace vše napravila. Jsem rád, že ho mám."

3. Co si přejete do budoucna?

"Příliš mnoho si přeji, aby České Budějovice dostaly nové divadlo. Ale to už je sen mnoha generací."